

**BØRNE- OG
UNDERVISNINGS-
MINISTERIET**

Ministeren

Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
Tlf. nr.: 33 92 50 00
E-mail: uvm@uvm.dk
www.uvm.dk
CVR-nr.: 20453044

Børne- og Undervisningsudvalget
Christiansborg

Svar på alm. del – spørgsmål 5:

I brev af 4. oktober 2023 har udvalget efter ønske fra Jacob Mark (SF) stillet mig følgende spørgsmål:

12. oktober 2023
Sagsnr.: 23/16734

Alm. del – spørgsmål 5:

Vil ministeren opdatere svar på BUU alm. del – spørgsmål 72 (folketingsåret 2020-21) om udviklingen i udgifter til folkeskolen, herunder udgifter pr. undervisningstime pr. elev (tabel 1) og antal lærerstillinger (tabel 2) fra 2009 og frem til nu?

Svar:

Udviklingen i udgifter pr. undervisningstime pr. elev er opgjort i tabel 1. Opgørelsen er bl.a. baseret på antal undervisningstimer (ekskl. pausetid), som eleverne ifølge lovgivningen som minimum skulle have i de pågældende år. Opgørelsen tager derfor ikke højde for lokale afvigelser fra de lovfastsatte minimumstimetal, som enten kan følge af lokal opprioritering af timetal eller mulighed for afkortning af skoleugen fra 2019 og frem. Det bemærkes, at ministeriet i tidligere besvarelser har beregnet udgifterne pr. undervisningstime pr. elev med udgangspunkt i oplysninger om skolernes planlagte undervisningstimer (inkl. pausetid), som imidlertid vurderes at være behæftet med betydelig usikkerhed.

Tabel 1.
Udviklingen i udgifter pr. undervisningstime pr. elev i folkeskolen, 2009-2022

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Udgift pr. elev (kr., 2023-pl)*	83.987	82.776	80.186	80.591	78.907	83.443	85.238	83.867	84.164	84.699	84.985	85.527	88.047	88.996
Timetal pr. klassetrin, jf. mindstekravet i lovgivningen**	808	810	810	810	810	906	1.040	1.040	1.040	1.040	1.029	1.014	1.014	1.014
Udgift pr. undervisningstime pr. elev (kr., 2023-pl)	104	102	99	99	97	92	82	81	81	81	83	84	87	88

Anm.: Tal er afrundet. *De kommunale udgifter omfatter folkeskoler, specialundervisning i regionale tilbud, kommunale specialskoler og interne skoler i dagbehandlingstilbud og på anbringelsessteder samt efter- og videreuddannelse i folkeskolen. Det samlede elevtal omfatter elever i folkeskoler, kommunale ungdomsskoler, specialskoler for børn, interne skoler på dagbehandlingstilbud og anbringelsessteder samt på erhvervsrettede 10. klasseforløb. **Timetal pr. klassetrin er de gennemsnitlige timetal pr. klassetrin fra bh.

til 10. kl. Timetallene dækker over fagundervisning samt understøttende undervisning, ekskl. pausetid. Timetallene er udarbejdet med udgangspunkt i reglerne for undervisningstimetal i folkeskolen i perioden 2009-2022.

Kilde: Danmarks Statistik (REGK31, fkt. 3.22.01, 3.22.07, 3.22.08 og 3.22.09) og Børne- og Undervisningsministeriets egne beregninger.

Der har samlet set været en stigning i udgifterne pr. elev på 5.009 kr. (2023-pl) i perioden fra 2009 til 2022. I denne periode er der sket et mindre fald i de samlede udgifter til folkeskolen, sideløbende med at der har været et faldende elevtal. Parallelt hermed har der været en stigning i antallet af undervisningstimer på 206 timer pr. år. Som følge heraf er udgifterne pr. undervisningstime pr. elev faldet i perioden.

Det bemærkes, at der er en række problematikker og usikkerheder forbundet med opgørelse af udgiften pr. undervisningstime pr. elev.

For det første er det grundet opbygningen af den kommunale kontoplan ikke muligt at opgøre udgifterne opdelt efter almindelige folkeskoler, specialskole, dagbehandlingstilbud og anbringelsessteder samt heltidsundervisning i ungdomsskoler. Det betyder, at udgifterne dækker over såvel elever i den almene undervisning i folkeskolen som elever, der modtager segregeret specialundervisning mv, og opgørelsen kan dække over forskydnings mellem de nævnte undervisningstilbud.

For det andet dækker udgifterne til folkeskolen, som de er opgjort i det kommunale regnskab, også over faste udgifter såsom it, administration på skolerne, inventar, rengøring, lokaler, udgifter til udenomsarealer mv. Disse udgifter er i overvejende grad uafhængige af såvel antal elever som undervisningstimer.

For det tredje viser opgørelsen i *tabel 1* ikke den reelle udgift forbundet med hver enkelt undervisningstime, som hver enkelt elev modtager, fordi undervisningen i udgangspunktet afholdes for hele klasser frem for enkelte elever. Det betyder, at en forøgelse af antallet af elever i en klasse ikke i sig selv er udgiftsdrivende, så længe klassen holder sig under klasseloftet og ikke skal deles op i flere klasser.

Tabel 2 viser, at antal lærerårsværk såvel som antal elever er faldet de seneste 13 år. Samlet set er den beregnede elev-lærer-ratio steget marginalt med 0,1 fra 2009 til 2022. Den beregnede elev-lærer-ratio har dog været svagt faldende med 0,7 siden 2015. Det bemærkes desuden, at pædagogerne med folkeskolereformen fra 2014 fik en større rolle i folkeskolen, hvor de både varetager understøttende undervisningsopgaver og afgrænsede undervisningsopgaver på 1.-3. klassetrin. Derfor er det også relevant at se på udviklingen i antallet af pædagoger for at få et retvisende billede af udviklingen i personaleressourcerne i folkeskolen. Samlet er antallet af elever pr. pædagogisk personale, som både omfatter lærere og pædagoger, faldet fra 11,2 i 2009 til 9,3 i 2022, når børnehaveklasseledere og pædagoger inkluderes i opgørelsen. Der er således samlet set mere pædagogisk personale pr. elev, end når der ses isoleret på elev-lærer-ratioen.

Tabel 2.**Udviklingen i antal lærerårsværk og beregnet elev-lærer-ratio i folkeskolen, 2009-2022**

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Antal lærerårsværk*	48.336	48.582	46.661	44.793	44.227	43.706	43.352	43.553	43.404	43.426	42.831	42.333	42.332	42.500
Antal børnehaveklasselederårsværk*	3.123	3.116	2.999	2.874	2.816	2.767	2.742	2.717	2.740	2.726	2.570	2.539	2.548	2.591
Antal pædagogårsværk*	1.825	2.375	2.584	2.853	3.252	5.224	8.238	9.216	9.892	10.656	10.865	11.112	11.451	11.702
Antal elever*,***	595.945	592.778	587.662	582.089	577.157	572.069	568.521	565.187	561.276	555.542	548.207	539.352	531.031	526.801
Elev-lærer-ratio****	12,3	12,2	12,6	13,0	13,1	13,1	13,1	13,0	12,9	12,8	12,8	12,7	12,5	12,4
Elev-pædagogisk personale ratio**	11,2	11,0	11,2	11,5	11,5	11,1	10,5	10,2	10,0	9,8	9,7	9,6	9,4	9,3

Anm.: Tal er afrundet. *Antal årsværk og antal elever omfatter folkeskoler, kommunale ungdomsskoler, specialskoler for børn og interne skoler i dagbehandlingstilbud og på anbringelsessteder. Antal årsværk er skolernes planlagte årsværk pr. 5. september og er beregnet som den samlede arbejdstid divideret med 1.924 timer, som svarer til et standardårsværk. Både antal årsværk og antal elever er opgjort pr. skoleår (2021/2022, 2022/2021 etc.) og er omregnet til kalenderår ved at gange det første skoleår med 7/12 og det sidste skoleår med 5/12. **Ratioerne er beregnet som det samlede antal elever divideret med det samlede antal årsværk lærere/pædagogisk personale. ***Oplysninger om antal elever er indsamlet af Danmarks Statistik. Elevtallene opgøres som bestandstal for et skoleår pr. 30. september og opdateres bagud i tid ved nye oplysninger, hvorfor opgørelserne for særligt de seneste skoleår kan afvige ift. tidligere opgørelser.

Kilde: Uddannelsesstatistik.dk og Børne- og Undervisningsministeriets egne beregninger.

Med venlig hilsen

Mattias Tesfaye